

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת יומא

פרשת בשלח דפים נח - סג

דרך ישרה תמצית הדף

דף נח-נט

*האיבעיות בחציצה. *המתנות במזבח הפנימי. *מעילה.

א. האיבעיות בחציצה 1. הניח מזרק בתוך מזרק בעי האם מין במינו חוצץ, ומייתי דאמרינן במשנתנו נתן את המלא בריקן ודחי דזהו עירו נוסף בכדי שדם הפר והשעיר יתערבו יפה, וליכא להביא ראיה שרגל חבירו חוצצת כיון שאינה מתבטלת כלפיו. 2. לל"ב בעי האם דרך שירות בכך, ופשט מקרא כלי השרת אשר ישרתו בם ש"מ דאיכא שירות אחד בשני כלים. 3. הניח סיב בתוך המזרק וקיבל בו את הדם דהוי מין בשאינו מינו ומאידיך מחלחל, ופשט לל"ק מספוג דאינו חוצץ ודחי דמיא קלישי ולל"ב פשט בדם כשר ובקומץ פסול.

ב. מתנות דם הפר והשעיר במזבח הפנימי 1. לרבי יאשיה מערב את דם הפר והשעיר להו"א דכמאן דכתיב יחדיו ולמסקנא מיתורא שנאמר אחת, ולרבי יונתן אין מערבין לקרנות שנאמר ולקח מדם הפר ומדם השעיר. 2. אינו מתחיל את המתנות בקרן שפוגע בה בתחילה דבעינן שיצא מכל המזבח, ומתחיל לר"ע מקרן מזרחית דרומית כלפי שמאל ולריה"ג ממזרחית צפונית כלפי ימין, ופליגי להו"א האם כל פינות יהיו לימין ולמסקנא נחלקו האם ילפינן פנים מחוץ וחוזר לקרן שפגע בה קודם בשעה שיצא משום דאין מעבירין על המצוות, או האם הקפה ביד או ברגל, ובעי למימר דלכו"ע הקפה ביד ופליגי אי ילפינן יד מרגל ונדחה. 3. לת"ק הקיף ברגל ולרבי אליעזר עמד במקומו וחישא דכל מזבח הפנימי הוא אמה על אמה כמו חדא קרן דמזבח החיצון, ונתינת הדם לפניו ממעלה למטה כדי שלא יתלכלך ובאלכסון ממטה למעלה ובשאר הקרנות פליגי. 4. שבעת ההזאות היו על טהרו של מזבח, וזהו להו"א חצי המזבח מלשון טיהרא ונדחה שהרי מפנה את הגחלים ונותן על גגו, ולמסקנא זהו גילוי של המזבח כמו וכעצם השמים לטוהר, ונתן היכן שסיים את מתנות הקרנות שנאמר וטיהרו וקדשו, ופליגי האם היה בצד צפוני או דרומי. 5. שפיכת שיירי הדם ביו"כ ביסוד מערבי שזה סמוך להיכל ולרשב"י ביסוד דרומי דקסבר שפתח ההיכל בדרום המזבח, ושפיכת שיירי דם חטאת החיצונה ילפינן מפנימית, לת"ק בדרום דסמוך לו ולרי"ש במערב וילמד סתום מן המפורש.

ג. דיני מעילה 1. הדמים יצאו מביהמ"ק לנחל קדרון ודעת חכמים דליכא מעילה ולר"מ ור"ש מועלים מדרבנן, ולכו"ע מדאורייתא אין מועלין שנאמר לכם ומשמע שלכם, לכפר דניתן רק

לכפרה, או הוא דהוקש לאחר כפרה, ואתו למעט ממעילה נותר וטומאה אבל לפיגול א"צ קרא.
2. אין דבר שנעשה מצוותו ומועלין בו, דתרומת הדשן עם בגדי כהונה או עגלה ערופה הו שתי
כתובים הבאים כאחד ואין מלמדין, ולמ"ד מלמדין איכא תרי מיעוטי שנאמר ושמו והערופה.

דף ס- סא

*הקדים מעשה לחבירו. *ר"א ור"ש בנשפך. הדרן!

א. אמרינן במשנתנו שאם ביו"כ הקדים מעשה לחבירו לא עשה כלום וזהו בדברים הנעשים בבגדי
לבן, לרבי יהודה דווקא בפנים ולרבי נחמיה אף בחוץ. והשמעות 1. טעם מחלוקתם להו"א בפסוק
והיתה זאת לכם לחקת עולם אחת בשנה וקאי לר"י על מקום הכפרה ולר"נ על הבגדים,
ולמסקנא דאיכא תרי מיעוטי דכתיב זאת ואחת חד למעוטי בגדי זהב והשני לר"י לבגדי לבן
בחוץ ולר"נ ששיריים לא מעכבים. 2. כתיב וכלה מכפר את הקדש לר"ע אם כפר כלה ולר"י
שאם חיסר אחת מהמתנות לא עשה כלום, ונחלקו האם פלוגתייהו במשמעות או בשיריים
מעכבים. 3. קטורת שחפנה קודם שחיטתו של פר לא עשה כלום, ואתי להו"א רק כר"נ ולמסקנא
אף כר"י דצורך פנים כפנים, והא דאמרינן בנשפך הדם יחזור ויזה ולא קאמר יחזור ויחפון זהו
משום דבקטורת לא קמיירי.

ב.

דברי רבי אלעזר ורבי שמעון בנשפך 1. דם חטאות של יוה"כ שנשפך לאחר שגמר את מתנות
קה"ק או ההיכל או המזבח כאשר מביא קרבן נוסף א"צ לחזור על המתנות שנאמר וכלה מכפר
את הקדש ואת אהל מועד ואת המזבח, אבל בנשפך הדם באמצע סדרת המתנות לר"מ יתחיל
מתחילת הסדר שנאמר מדם חטאת הכיפורים אחת בשנה למעט שתי חטאות ור"א ור"ש דרשי
למעט שתי חיטויין ולכן מתחיל מהמתנה שפסק. 2. מצורע ביום טהרתו מביא לוג שמן ומזים עליו
בהיכל ונותנים על הבהונות ועל הראש, ומייתי דה"נ פליגי בנשפך הלוג מהיכן חוזר, ולכו"ע
מתנות הראש לא מעכבות דכתיב ומיתר והנותר. 3. אמרינן דה"נ אשם מצורע ששחטו שלא
לשמו לר"מ יביא אחר וישחוט דכמאן דליתא דמי ולר"א ור"ש אין לו תקנה, ולרב חסדא אף
לר"מ אין לו תקנה שנאמר והקריב אותו לאשם, והא דאמרינן צריך אשם אחר להכשירו לרבי
יוחנן אתי כר"מ וזהו צריך ואין לו תקנה וכדא"ר אבינא גבי נזיר ממורט שצריך העברת תער. 4.
לר"א ור"ש כולהו מטמאים בגדים וטעונים שריפה בבית הדשן ולר"מ רק האחרון הואיל ובו גמר
את הכפרה, ופליגי האם שולח לעזאזל את השעיר האחרון הואיל וגמר בו את הכפרה או את
השעיר הראשון וכרבי יוסי דאמר מצוה בראשון להו"א גבי קופות דתרומת הלשכה ולמסקנא
במפריש פסחו ואבד.

הדרן עלך פרק חמישי!

פרק פני- פני פני

דף סב- סג

*מצוותן בשווין. *שחיטת קדשים בחוץ. *מחוסר זמן במשתלח.

א. הדברים שמצוותן שיהיו שוין ומנין 1. שני שעירי יוה"כ מצוותן שיהיו שוין במראה קומה ודמים
מיתורא דשני דכתיב שלש פעמים, ולכן הו"א שיהא לעיכובא ת"ל שעיר שעיר לרבות, וכן
לכתחילה צריך שתהא לקיחתן כאחת. 2. בכבשי מצורע מצותן שיהיו שוין, וכתיב תהיה להו"א
לעיכובא ודחי דכבש ריבה ולמסקנא אתי לשאר הויית המצורע. 3. וכן בצפורי מצורע דאיכא
יתורא דשני ונאמר צפור לרבות ותהיה אתי לשאר הויתו. 4. בכבשים נאמר שנים ומקשינן שיהיו

שוין למצוה, ודחי דשנים איצטריך לטבעות השחיטה שיהיה כנגד היום בטבעת השניה מצפון בשחר במערב ובין הערבים במזרח. 5. מוספין של שבת צריכים שיהיו שוין.

ג. שחיטת קדשים בחוץ 1. שני שעירי יו"כ אחרי שהגריל חייב על של שם ופטור על של עזאזל, וקודם שהגריל חייב על שניהם הואיל וראוי לשעיר הנעשה בחוץ, ואף דמחוסר עבודת היום אין מחוסר זמן לבו ביום משא"כ הגרלה דהוי מחוסר מעשה. 2. שלמים ששחטן קודם פתיחת דלתות ההיכל פטור, כיון דבפנים פסולים שנאמר ושחטו פתח אהל מועד ודרשינן דכשר רק בזמן שהוא פתוח. 3. פסח בשאר ימות השנה לרב חסדא שלא לשמו חייב ולשמו פטור וה"ה בסתמא ולא אמרינן הואיל וראוי שלא לשמו בפנים היות וצריך עקירה, לרב דימי אף שלא לשמו פטור דעקירת חוץ אינה עקירה, ולרבין אף לשמו חייב דא"צ עקירה שהרי פסח בשאר ימות השנה שלמים הוי. 4. קדשי בדק הבית התמעטו אף שנאמר קרבן לה' מיהו אינם ראויים לפתח אהל מועד, ועל שעיר המשתלח ופרה אדומה אף ראויים פטור שנאמר לה' להוציא הנך שאינם מיוחדים לה'.

ג. שעיר המשתלח פסול במחוסר זמן דאיתרבי שנאמר קרבן לה', וקשיא מ"ט איצטריך קרא והרי אין הגורל קובע אלא בראוי לשם. ומתריצין 1. לחנן המצרי דאפילו דם בכוס מביא חבירו ומזווג לו, ודחי דאף דלית ליה דחויין מיהו אית ליה הגרלה. 2. לר"ש שאם מת אחד מהם מביא חבירו שלא בהגרלה. 3. לרבינא כגון שהומם וחיללו על אחר, ומום פוסל בשעיר המשתלח דאתרבי שנאמר גבי מומין לה' וקמ"ל אפילו דמטי זימניה ומאיך מאיס. 4. לרבא כגון ששחטו את אמו ביו"כ עבור חולה, ואמרינן דדחייתו לצוק זוהי שחיטתו.

שאלות לחזרה ושינון

פרק ששי – שני שעירי

א דף נח-נט

א דף סב-סג

א. האיבעיות בחציצה (3)

ב. מתנות דם הפר והשעיר במזבח הפנימי (5)

ג. דיני מעילה (2)

א דף ס"ט

א. הדברים שמצוותן שיהיו שוין ומנין (5)

ב. שחיטת קדשים בחוץ (4)

ג. מ"ט איצטריך קרא לפסול במשתלח מחוסר זמן

(4)

א. הקדים מעשה לחבירו המח' מתי והשמועות (3)

ב. דברי ר"א ור"ש בנשפך (4)

הזקן!

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

📖 **ברכות** עם מחודדין בפ"ך.

📖 **שבת** מהדורה חדשה.

📖 **עירובין**

📖 **פסחים**

📖 **שקלים ר"ה**

📖 **יומא**

📖 **סוכה**

📖 **ביצה תענית**

📖 **מגילה-פורים** עם מדרש,

תוספתא, ותמצית מחיר יין לרמ"א

📖 **מו"ק חגיגה**

📖 **יבמות**

📖 **כתובות**

📖 **נדרים**

📖 **נזיר סוטה**

📖 **גיטין**

📖 **קידושין** - עם תורתך שעשועי,

סימני הדף, ותוספתא

📖 **בבא קמא**

📖 **בבא מציעא**

📖 **בבא בתרא א-ב**

📖 **סנהדרין א-ב** עם "יש סדר

לגמרא" ותמצית כל המסכתא.

📖 **מכות שבועות**

📖 **עבודה זרה הוריות**

מחודדין בפ"ך

📖 **זבחים**

📖 **מנחות**

📖 **חולין**

📖 **בכורות** עם הקדמות ומושגים

📖 **ערכין-תמורה**

📖 **כריתות-מעילה**

📖 **נדה**

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל

השיטות של מוני תרי"ג המצוות.

בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות,

לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.

עתים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל

יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.

שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.

קיצור חודים מנוקד ומסודר.

קיצור אלשין רות

קיצור אלשין אסתר

קיצור אלשין איכה

בקרב בס"ד על שה"ש וקהלת.

באהבת תשגה תמיד - שיחות

באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון

רבי בונים שרייבר שליט"א.

איזוהי דרך ישרה - כיצד ללמוד

לשגן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.

הקדמות ומושגים - סדר קדשים,

ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.

ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~66~

המערכת

